

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4204/2023
16.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужила АА и ББ, обе из ..., чији је пуномоћник Слободан Стојановић, адвокат из ..., против туженог „ПИОНИР“ д.о.о. Београд, Огранак Фабрика „ХИСАР“ Прокупље, чији је пуномоћник Ангелина Андрејев, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужила, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4489/22 од 07.09.2023. године, у седници одржаној 16.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужила изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4489/22 од 07.09.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова у вези са саставом одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 72/20 од 02.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужила којим је тражено да се пониште као незаконита решења бр.КУП-ППК .../... од 14.02.2020. године и КУП-ППК .../... од 14.02.2020. године и да се наложи туженом да тужиље врати у радни однос и распореди их на пословима „...“ или на другим пословима који одговарају стручној спреми и радним способностима, а ако то није могуће, истима да омогући преквалификацију, доквалификацију, рад код другог послодавца, рад са одређеним радним временом и друга права у складу са Законом о раду, као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 4489/22 од 07.09.2023. године, одбио као неосноване жалбе тужила и потврдио пресуду Основног суда у Прокупљу П1 72/20 од 02.12.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиље су благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је благовремено дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у складу са чланом 408. Закона о парничном поступку и оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку- ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23- други закон), на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, која је учињена пред другостепеним судом, али се не наводи одређено коју одредбу ЗПП другостепени суд није применио, или није правилно применио, а што би утицало на правилност и законитост побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су биле у радном односу на неодређено време код туженог и биле су распоређене на пословима „...“, до отказа уговора о раду од 14.02.2020. године. Правилником туженог о организацији и систематизацији радних места од 14.10.2019. године, укинута су радна места на којима су тужиле радиле. Одлуком о покретању поступка утврђивања вишка запослених од 27.11.2019. године тужени је утврдио да је услед тешкоћа изазваних последицама опште економске кризе, тешкоћама у пословању и презадужености, потребно приступити организационо технолошким променама и у складу са тим донео нову систематизацију послова, у ком поступку утврђивања вишка запослених основни критеријум је добровољност, па укидање радних места и оцена радног учинка. Обавештењем од 27.11.2019. године, запослени су обавештени о спровођењу организационих промена, а 29.11.2019. године упућен им је јавни позив за добровољно пријављивање за програм решавања вишка запослених. Одлуком туженог од 14.02.2020. године, утврђени су коначно послови за којима је у потпуности престала потреба и том одлуком су обухваћена и радна места на којима су радиле тужиле. Оспореним решењима је констатовано да је тужилима обрачуната и исплаћена отпремнина, те да им није могао бити обезбеђен премештај на друге послове, рад код другог послодавца, преквалификација, доквалификација, рад са скраћеним радним временом и друга права у складу са Законом о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да није основан тужбени захтев за поништај као незаконитих решења о отказу уговора о раду и за враћање тужила на рад, на основу одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 13/17), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, промењеном организацијом код туженог дошло је до укидања радних места тужила. Послови које су тужиле до тада обављале – ..., након тога врше сви запослени у погону производње кроз аутоконтролу, а контролу њихових

извештаја врши представник руководства за квалитет и безбедност производа, при чему се на свака четири месеца спроводи и екстерна контрола. Стога су неосновани ревизијски наводи да је радно место тужиља укинута, али не и послови које су тужиље обављале.

Неосновано се ревизијом указује и на чињеницу да је тужени као послодавац морао тужиљама понудити неку од опција предвиђених законом у смислу распоређивања на друго радно место, премештај на друге послове, преквалификације, или премештај код другог послодавца. У образложењу побијаног решења је наведено да није постојала могућност да се тужиљама обезбеди премештај на друге послове, рад код другог послодавца, преквалификација, доквалификација, рад са скраћеним радним временом и друга права у складу са Законом о раду. Зато је на тужиљама терет доказивања чињенице да је тужени био у могућности да тужиљама обезбеди једну од наведених мера, у смислу члана 231. став 2. Закона о парничном поступку, па такви ревизијски разлози, без пружања потребних података и доказа у поступку, немају значаја за другачије одлучивање у овој правној ствари.

Врховни суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образлагани.

Одлука о трошковима поступка је правилна јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић